

**ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI WYMAGANY
NA ETAPIE SZKOLNYM KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO
Z JĘZYKA POLSKIEGO**

dla uczniów IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2020/2021:

ETAP SZKOLNY

Obowiązuje zakres merytoryczny z podstawy programowej właściwej dla etapu kształcenia ucznia, łącznie z zasadą kumulatywności, poszerzony o znajomość utworów literackich oraz wiedzę o gatunkach, które teksty te reprezentują.

1. J. Parandowski, *Przygody Odyseusza*, wydanie dowolne
2. *Biblia Tysiąclecia*:
Przypowieść o chwaście w pszenicy (Mt 13,24-30.36-43)
Przypowieść o dzierzawcach winnicy (Mt 21,33-46; Mk 12,1-12; Łk 20,9-19)
Przypowieść o powierzonym majątku (Mt 25,14-30; (Łk 19,11-27)
Przypowieść o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31)
3. Ignacy Krasicki, *Życie dworskie, Przestroga młodemu, Marnotrawstwo, Palinodia* [w:] Ignacy Krasicki, *Satyry*, dostęp: wolnelektury.pl
4. Juliusz Słowacki, *Balladyna*, wydanie dowolne
5. Bolesław Leśmian, *Klechdy sezamowe*, dostęp: wolnelektury.pl

Kształcenie językowe:

- frazeologia: objaśnianie znaczenia podanych związków frazeologicznych (wywodzących się z Biblii, literatury, mitologii, zwyczajów oraz języka potocznego), stosowanie ich w komunikatach,
- rozpoznawanie i korekta błędów frazeologicznych,
- rozpoznawanie cech stylu biblijnego,
- rozpoznawanie i stosowanie synonimów, homonimów (homofonów), antonimów i wyrazów nacechowanych emocjonalnie,
- rozpoznawanie odmiennych i nieodmiennych części mowy, w tym imiesłowów i ich rodzajów,
- rozpoznawanie, określanie form gramatycznych (rozbiór gramatyczny),
- rozpoznawanie części zdania (rozbiór logiczny),
- rozpoznawanie typów zdań pojedynczych,
- rozpoznawanie imiesłowowego równoważnika zdania,
- przekształcanie konstrukcji strony czynnej na bierną i odwrotnie,
- wyróżnianie członu nadrzędnego i podrzędnego w związkach wyrazowych, rozpoznawanie związku zgody, rzędu i przynależności,
- przekształcanie mowy zależnej na niezależną i odwrotnie.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- wskazanie cech i funkcji mitu,
- rozpoznanie (wskazanie) cech gatunków literackich: baśń, bajka, przypowieść, satyra, tragedia/dramat
- rozpoznawanie i określanie funkcji metafory właściwej, porównań, epitetów, alegorii, pytań retorycznych, powtórzeń,
- rozpoznawanie budowy biblijnego wersetu,
- wskazywanie elementów dramatu, np. akt, scena, didaskalia, dialog, monolog,
- analizowanie i interpretowanie fragmentu dramatu - świat przedstawiony, analiza didaskaliów, ich funkcja, analiza języka wypowiedzi bohaterów.

KONKURSY PRZEDMIOTOWE ORGANIZOWANE PRZEZ KUJAWSKO-POMORSKIEGO
KURATORA OŚWIATY
W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Tworzenie wypowiedzi:

- formy wypowiedzi: ogłoszenie, zaproszenie, opowiadanie, opis przedmiotu/sytuacji, notatka, streszczenie tekstu fabularnego, plan dekompozycyjny,
- pisanie tekstów poprawnych pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

Znajomość zasad ortografii i interpunkcji